

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Qvæstio XIX. An Magi queant facere bestias loqui, & an intelligant voces
bestiarum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

Annus decimus agitur, cum Bebburgi (oppidulum est Vbiorum) supplicio affectus fuit quidam Stumfius Petrus, eo quod cum dæmone succuba plus quatuor lustris consueffet, ab hac donatus fuit lata quadam Zona, qua cum cingebatur, & sibi & alijs in lupum verti videbatur. Hoc schemate ter quinq; pueros iugularat, eorumque comederat cerebellum; duas nurus suas deuorare conatus fuerat: propriam filiam, & commatrem suam, vxorum habuerat loco. constant hæc omnia actis iudiciarijs, & iconibus in æs incisis, palamque venalibus. Qui plura vult de his transformationibus exemplis illustrata (quæ tamen ex ijs, quæ tam breuiter dixi, decidi poterunt omnia) legat Spondanum in *Homeri Odysf.* l. 10. Binsteldium de Confessione. malefic. concl. 3. Remig. l. 2. de demonolat. c. 5. lo. Ananiam l. 4. de nat. demon. fol. 180. Codronchum d. cap. 7. & Petr. Thyraum. qui ceteris plura & aptiore ordine in *Thefes digessit lib. 2. de appar. spirituum à capit. 15. vsque ad c. 24.* & qui ex eo Dialogum suum congesit Fr. Claudius prior l. *De Lycanthropia.*

† Dan. 4. v
30. & v. 33
Gen. 19.

† fusc hoc
differunt
Mich. Me
stinali l. 2

Qui volunt veram introducere Metamorphosim (vt Spondanus, Bodinus Peucerus, Phil. Camerar. & pauci alij) vnicum adferunt argumentum ex sacris litteris, dignum solutione; de Nabuchodonosor in bouem, & Lothi vxore in salis stutuam mutata. Sed cum vtrumque diuina sit factum virtute, non possunt hæc pro dæmoniis conuersionibus momentum habere. De Nabuchodonosor quoque plerique Patres negant formam bouis siue bouini corporis effigiem induisse; sed dūtaxat volunt, sic mente abalienatum fuisse, vt se bouem crederet. Prætermissa longiore disputatione, mihi videtur contextui S. S. & sententiæ Diui

A Gregorij libro 5. *Moral. c. 8.* & rationi, magis consentanea explicatio volentium & affectionem Regij corporis in bestia temperamentum comutatam, figuram etiam humanam aliqua ex parte in ferinam degenerasse, sensusque internos similes accepisse brutorum internis sensibus: vnde factum, vt & pecudum more quadrupes incederet, & feno vesceretur, & homines fugeret, & sub dio degeret. Diuina verò virtus fecit, vt sub tali temperamento & habitudine corporis, humana & rationalis anima perseveraret.

Ultimo posset obijci, quod Herodotus scripsit, Platanum aliquando in oleam vertisse, & alij, apud Carnos cadauera humana per dæmonem in salis stutuas fuisse mutata. *Respon.* Si locuti de proxima & immediata mutatione, illud fortium id fuit & præstigiosum; si vero locuti de conuersione mediata, siue per varias commutationes corruptionis & generationis materiæ secundæ, nihil prohibet ambo ista naturaliter contingere posse, introductis in materia aptis ad has vltimas formas dispositionibus. Quod autem legimus apud Metaphrassem à S. Spiridione, serpentem in aurum mutatum, vt eo auarus ille & immisericors diues deciperetur: & postea rursus ex auro Serpentem factum; vera hæc mutatio fuit, quia miraculosa & à Deo, qui potest. Neque hæc mutatio fortassis dæmoni, successiue tamē foret impossibilis, quia serpens insectū est, & proxima auri ac serpentis materia eadem nempe terra.

QVÆSTIO XIX.

*An Magi queant facere bestias loqui,
& an intelligent voces bestiarum?*

D E hac q. differunt post D. Tho. de potentia q. 6. ar. 5. & vlt. relect.

de recta
in Deum
fide, ca. 7.
& Ben. Pe
terius l. 5.
in Dan. c.
sic Mol.
A. p. q. 111.

N. lib. de
Prodi. an.
1349.

de

de Magia, n. 9. Alf. Mendoza in Quodl. Schaleit. quæst. 7. sed loquendum nobis distinctius & presius. Diuina aliquando virtute fieri, vt quibus loquendi vis naturalis inest nulla, attamen loquantur, non est dubitandum; sacra Scriptura id attestante de afina Balaam, Num. 22. quod quo pacto Deus efficiat, ipse nouit, qui enim locutionis omnis est fabricator, ille vt, quæ nota sunt organa, sermonis articulati formati, potest & alia, quæ lubebit, instrumenta ad hoc deligere. Attamen vt plurimum existimo vti opera angelorum, qui per res illas inanimas, vel per bruta loquantur; hoc tamen discrimine: per illa, quibus apta sunt organa & viuientia ad hoc instrumenta, vt per picas, coruos, psittacos & huiusmodi, in ipsismet corporibus loquela format: & tunc hæc locutio est vitalis actio ipsius animalis, non tamen est intellectualis eius actio, sed est actio intellectualis respectu Angelis: per illa verò, quæ viuientia quidem sunt, sed organa non habent apta ad loquendum, vt sunt afini, bouesque, putarim id facere eo quod implet angelus in eis, vel potius iuxta ea, sermone in aëre formato loquitur: demque dicendum de insensibilibus, vt igne, aere, aqua, terra, cadaueribus mortuis, capitibus resectis, statuis, & arboribus: & tunc, quando vox tantum formatur iuxta corpora illa, locutio nullo modo tribuenda est alteri, quam angelo, vt formati & edenti: aëri, vt medio ac instrumento: nulli, vt vitalis actio: si formetur intra corpus illud sensibile ineptum, vel etiã intra insensibile, illi tribui potest vt organo. His positis facile erit ferre iudicium de sequentibus miraculosis locutionibus sacrae historiae: vt de afina Balaam, de qua consulendus ibi Caietanus in Comment. de angelo in rubo alloquente Moysen & Eldram de

A Spiridionis filia Irene mortua depositi locum indicante: & quodam interfecto, Macarij iussu homicidam indicante: & de colloquio caluarie, & alterius Macarij, de varijs sedib. damnatorum, & de venerabilibus Africæ confessoribus, qui persecutione Vandalica radicitus abscisis linguis adhuc clare loquebantur: quod etiam Iustiniani Imp. auctoritate fuit confirmatum, vt eius temporis historijs testatissimum h: & de Anglo sacerdote simile refert polydorus l. 13. *Histor. Angl.* in his continuum miraculum fuit supplente Deo vicem partium delectarum in genere causæ efficientis. Vnum addam ex Antonio Bonfinio: Anno circiter 3. post cladem Ad Nicopolim Sigismundo Impe. à Turcis acceptam: cum multi in eum campum descenderent, emissam inter ossa subinde vocem audierunt: Iesu Christi Saluatoris & Mariæ Virg. nomina in tonantem: loquaxque inter cadauera caput inuentum, quod vbi homines sibi adesse nouit: Quid tam, inquit stupidi hic statum viri? Christianus ego sum, in expiatus, in confessus in hoc bello occubui. Maria mater me æterni supplicij reum esse non patitur. hic me adhuc lingua compotem seruauit, vt delicta fateri, & animum sacris Apostolicis lustrare queam: proinde sacerdotem, qui confessionem exaudiat, & me expiatum reddat, accersite quaso. Rogatus cur tantum à Virgine beneficium promerisset, respondit: sibi peculiarem in eam fuisse in vita deuotionem, & septena eius festa quotannis reuerentissimè celebrasse, religiosisque ieiunijs pane dumtaxat & aqua decorasse. Quare accersito è pago proximo Sacerdote, confessionem in riuè transiit: & impetrata erratorum omnium remissione, acceptaque nouissima lustratione, repente contuuit, perpetuaque quieuit.] Hæc ille, legant, respiscant Nouatores ad tam illustre miraculum: quod & Deiparæ deuotionem, & ieiunia; &

4. in prin
e Ruffin. l.
1. hist. Ec
cl. c. 5. So
crates l. 1.
hist. Eccl.
c. 5. Socra
tes l. 1. c. 12
f Euglof.
l. 1. Exem.
c. 6.
g Harulus
l. 6. c. 14. g
l. 1. C. de
offic. præ
fic. Afric.
Procopius
l. de bello
Vandalis
Aenea Ga
zeus de
immortal
anim.
h l. 3. hist.
Hungr.
Decad. 3.
quod ille
accepit à
Ioan. de
Turotio
scriptore
rerum
Hungari
carum sa
tis anti
quo & bo
no.

festorum

d Exod. 3.
v. 24. EIdr

& festorum cultum, & confessionis sacramentum commendat. Non abfimilem narrationem inuenies apud Thomae Cantiprati lib. 2. *bon. ymuersal. c. 29. part. 18.*

B

Simia Dei diabolus, conatus multa similia, sed pseudomiracula, interdum Deo permittente, ad diuinam vindictam atque iustitiam manifestandam: ut cum homicidam caput praescisum indicauit Cercydam, teste Aristotele, & Orphei caput praedixit Cyro Persarum Regi, eum quoque a muliere necandum. Aliquando ipse oracula nescio quae confingit, ut quae narrat Phlegon Trallianus ex Herone, in hac sententiam; Polycritus post Locridem uxorem ductam, & postquam tres noctes cum ea dormiisset, tertio die vita functus eam reliquit grauidam; qua monstrum ex duplici sexu peperit, quod cum in mediam concionem populi ductum fuisset ad consultandum: quid id praesagiret, quidue de eo faciendum esset: comparauit in medio populi spectrum, Polycritus, & futuram Aetolis & Locrensi-bus praedixit cladem, & impotente ad resistendum populo filium suum monstruosum dempro capite deuorauit & euanuit: mox & caput eandem cladem elocutum est. Ad-dit idem Trallianus ex Antisthene philosopho Peripatetico. Quo tempore Acilius Glabrio consul vicit Antiochum regem Asiae, deterritos Romanos oraculis ne amplius inuaderent Asiam & Publij ducis Romanorum caput relictum a lupo qui corpus deuorauerat, ut ipse praedixerat furore diuino, ut putatur, percitus: cecidisse longo sermone aduenturam cladem Romanis.

Præstigiösæ plane fuere locutiones quaedam apud Gentiles, & arte dæmonis simulatae, ad lucrum Sacerdotum Gentilium, qui non raro Magi & Pythonici; ut d geminae columbae, Dodo-

d Sophoc.
in Trachi

nes loquaces, item quercus Dodonæa, Argus carina, equus Achillis; & vltimus Gymnosophistarum, quæ Apollonium salutauit, & Cautus flumens, quod dixit, Salus Pythagora (quem fuisse Possessorem librorum Zoroastris Magi docet Clemens Stromatheus) & carnis Simonis Magi apud Clementem in Itinerario & Glycam in Annalibus, qui & alios & D. Petrum fuit allocutus: idem sagæ cuidam Francisæ Senensi adscribit Grillandus sæpe nobis laudatus, & Theotecnus Magus Antiochiæ, sub Maximino, simulachrum Iouis vimagica fecit oracula fundere; quibus ciues in odium Christianorum excitabat, & Imperatoriam persecutionem acuebat. & Lege D. Cyrill. Alex. lib. 3. *contra Iulian.* pleraque superius dicta recensentem. Adde ex Valerio Maximo lib. 1. simulachrum Fortunæ Romæ in via Latina locutum.

Ceterum ut sciant animalia, vel intelligant, quæ loquuntur, hoc nullus Angelus eis potest tribuere: posset tamen, etiam dæmon efficere, ut animalia suis temporibus & locis aptissime quædam dicerent, accommodata perlonis, & rebus, de quibus ageretur. sed tamen licet dæmon illa ex instituto faceret, animalia tamen dumtaxat facerent casu & fortuito; quibus ignaris & idiotis speciem quandam solertiæ, & intellectus præberent; sicut etiam Magi faciunt interdum, ut animalia miras quasdam gestulationes, & motiones edant; quæ sine vsu rationis, & prudentia iudicant imperiti fieri non potuisse. talia sunt, quæ de serpente Epidaurio Valerius, de leone Apollonij Philostratus, de asino Cayri narrat Bellonus l. Longe facilius potest Magus per dæmonem efficere, vitatis organis corporeis: ut homo latrare, ululare, crocitare,

e Lucian.
in Micyllo.
f Apo. 4.
g Argonau.
g Homerus Iliad.
19.
b Philost.
in Apoll.
i Porphyr.
in vita Pythag.

k Euseb.
hist. Eccl.

l Val. Ma.
l. 1. c. 8. Phil.
l. 1. c. 1. s.
Bellon. in
Obscruat.

rudere

rudere audiatur, conans loqui: videmus enim artificio id nonnullos feliciter consequi: & legimus *m. ann. 1546.*

m. N. l. 3.
de Prodi.

Margaritam Eslingensem, ex ventris doloribus ita intumuisse, vt ventris moles totam faciem obtegeret, ac in circumferentia decem palmos excedere videretur. Audiebantur à circumstantibus lectum, gallorum cantus, gallinarum coccyzationes, anserum strepitus, latratus canum, balatus ouium, porcorum grunnitus, bouum mugitus, hinnitus equorum. Eduxit mira magnitudinis vermes atque serpentes ex latere circiter 150. quo miraculo fidem faceret, cū tamen nil nisi præstigia demonum, à matre puella lucri causa conficta, forent.] In prægnantium vteris aliquando clamores infantium exaudiri: sed id fieri naturaliter, multis exemplis productis, & addita physica ratione probauit accurate integro opere Andr. Libauii *10. 2. singular.* Sed ea ratio in hac Margareta locum non habet vllum.

Sed an voces bestiarum Magi intelligant? Porphy. *n. scribit* sua ætate de Apollonio Tyanæo dici solitum, illum cum audisset hirundinem cum multis vociferantem sodalibus suis quos secum habebat exposuisse, indicare eam ceteris, a se illum onustum frumento ante urbem cecidisse, frumentumque humi futum esse, verisimilius est, quod Eunapius (vt & Philostratus) hoc passeri tribuit: hirundo enim frumento non vescitur. Volebat autem Apollonius hoc factò fingere se garritus ac iū intelligere, quod Veteres de Tiresia & Melampo fuerant fabulati. Sed hæc sunt incredibilia. cum enim bestia ratione careant, nequeunt discursu vti: quia sermonem ex instituto profertendum, qui sit rerum vel gestorum significatiuus, est necessarius, fateor affectus corporis, & appetitum posse vobis suis indicare, & horum notitiã

A posse diuturna obseruatione ab hominibus deprehendi: & posset dæmon, qui hæc habet perspectissima, magos ea docere, quod an velit facere, aut vnquã fecerit, nescio: non est incredibile fecisse.

An autem se inuicem intelligant bestia, eiusdem saltem speciei, quæritur? quoad effectus illos corporis & motiones appetitus belluini, affirmatiuam docet quotidiana experientia: quoad cetera quoque censuit, & probare conatus Porphyrius, aues scientiam habere vocis cantusque sui generis auiũ, ac quod ipsis accommodatum sit id posse alijs ostendere. idem Plato censuit, & Opianus agens de elephantis, quod arbitrantur, quia si elephas in cænum ceciderit, & clamauerit, socius id cernens abit, & redit adducens gregem elephantorum vt, opera communi seruent immersum. exemplo etiam Scorpij Lybici, qui cum solus hominem ferire non valuit, reuertitur cum pluribus alijs, & simul hominem aggreditur annexis sibi annulatis focijs. exemplo denique piscis, qui contrafactum laqueum euasit, & alijs periculum indicat, vnde fit vt eo die generis huius nulli pisces compareant. Vide Pet. Gregor. *lib. 15. de repub. cap. 5.* hæc ipsa memorantem, prudenterque monentem, intelligentiam veram, & discursum animantibus deesse. Adde nec eum à dæmone illis tribui posse. quia rationalem eis animam nequit largiri, cuius creatio soli Deo reseruat: & requirit illa corporis organa sibi accommodata. de quo

seq. quæstio-
ne.

* * *

B b

QVÆ